

МАЙНОВЕ СТРАХУВАННЯ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Іван Горбачов

Національний авіаційний університет, Київ

Науковий керівник – Рибак Олена Миколаївна, к.е.н, доц.

Ключові слова: страхування, страхування майна, страховий випадок, воєнні дії.

Вступ. Війна в Україні вже сьогодні спричинила руйнування на території 5,3 млн. квадратних метрів, понад 219 тисяч осіб втратили власне майно [1]. Питання з суто фінансового перетворилось у гостро – соціальне та потребує дієвих механізмів оперативного вирішення. Відповідно до визнання торгово – промислової палати війна визнана форс – мажорними обставинами, що у більшості випадків звільняє від відповідальності за невиконання умов договору. Неоднозначність та нагальність означеної проблеми зумовлює її актуальність та потребує додаткового розгляду.

Матеріали та методи. При вивчення теоретичних питань майнового страхування було використано абстрактно – логічні методи, при дослідження ринку страхових послуг були використані методи комплексного аналізу, методи гіпотетичного передбачення застосовувались у прогнозування тенденцій розвитку ринку майнового страхування в Україні.

Результати. В рамках пруденційного регулювання страхового ринку було прийнято ряд рішень. Що змінили повністю стандартні механізми взаємодії страховиків та страхувальників [2-3]. При цьому, стандартні страхові угоди мають відповідні пункти про форс – мажорні обставини, що свідчать про відсутність практики покриття збитків, спричинених війною. Сьогодні страхові компанії пропонують страхування від воєнних ризиків, однак у наслідок високої вартості відповідного виду страхування та падіння платоспроможності населення даний вид добровільного страхування має низький попит.

При тому, що за даними ООН станом на середину квітня 2022 року третина території України має руйнування на 20 – 77 % територій [1]. При відсутності дієвих механізмів відшкодування це спричинить справжню гуманітарну катастрофу вивести з якої державу самотужки українські страхові компанії просто не спроможні.

З метою стабілізації окресленої ситуації пропонується впровадження багатостороннього механізму майнового страхування на рівні взаємодії міжнародних організацій (в рамках реалізації норм міжнародного права), держави, страхової компанії та застрахованої особи.

Перша частина запропонованого механізму передбачає фіксацію та документування факту пошкодження застрахованого майна з використанням всіх можливостей передових технологій (використання електронних документів, спеціальних додатків, чат – ботів та ін.). Друга частина полягає у реалізації прав застрахованої особи та відшкодуванні збитків за втрачене майно. Реалізація другої частини пропонується за сприяння уряду України, міжнародних організацій та українських страхових компаній, що можуть забезпечити реалізація права українського споживача страхових послуг через регулювання позовів до країни агресора.

Висновок

Аналіз ринку майнового страхування в Україні виявив істотні проблеми в частині відшкодування вартості майна, пошкодженого в результаті воєнних дій. Дотримання вимог пруденційного регулювання, направлених на підтримку стабільності ринку страхових послуг, призводить до нехтування інтересів клієнтів страхових компаній та як наслідку, відсутності коштів у населення на відновлення пошкодженого майна. Зазначені проблеми пропонується вирішити за рахунок побудови багатостороннього механізму фінансування відновлення пошкодженого майна, що допоможе врахувати інтереси основних учасників означеного процесу та уникнути гуманітарної катастрофи на окупованих та деокупованих територіях України.

Список використаних джерел:

1. Українці подали понад 76 тисяч заявок про знищення та пошкодження майна
URL: <https://zmina.info/news/ukrayinczi-podaly-ponad-76-tysyach-zayavok-pro-znyshhennya-ta-poshkodzhennya-majna/> (дата звернення: 24.03.2022).
2. Про страхування : Закон України №86/96-ВР від 07.03.96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 25.03.2022)
3. Про збір, обробку та облік інформації про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації. Постанова № 380, від 26 березня 2022 р. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/kp220380?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01&_ga=2.107471810.118874471.1654022391-822619003.1630900472 (дата звернення: 26.03.2022)
4. Антонов Р. Страхування під час війни. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/04/14/685760/> (дата звернення: 26.03.2022).